MINISTERSTWO INFORMACJI
I DOKUMENTACJI.

KOMUNIKAT RADIOWY Z DNIA 3 SIERPNIA 1942r.

/ P o p o ł u d n i o w y ./

I.

Dotyczące Polski.

RADIO AMBASADY POLSKIEJ w ZSRR, po polsku, 2.VIII.godz.16.15.
Ponowne odczytanie przemówienia Gen.Sikorskiego w rocznicę zawarcia umowy polsko- sowieckiej i artykuł pt" Głos Polaka z ZSRR".

" RADIOSTACJA IM.T.KOSCIUSZKI" po polsku; 2.VIII.godz.21.o5.
Streszczenie artykułu Izwiesti z dnia 30.VII.br.w pierwszą rocznicę podpisania układu polsko- sowieckiego.Porozumienie to przyniosło Polsce pomoc polityczną i wojskową.Układ ten zaprzecza twierdzeniu Niemców,że rola polityczna Narodu Polskiego jest skończona.Polakom w kraju porozumienie to dodało otuchy i nadzieję odbudowania Państwa Polskiego. Stalin powiedział Gen.Sikorskiemu,że dla pokoju Europy potrzebna jest silna i niepodległa Polska.Układ ten stał się fundamentem przyjaźni polsko- sowieckiej na przyszłość . Komentator radiostacji zaznaczył,że są Polacy jak Matuszewski,Bielecki i inni,którzy krytykują to doniosłe porozumienie,ale Naród Polski umie odróżniać kto ma słuszność i kto działa dla sprawy polskiej.

1.VIII.godz.21.o5.- Starsze pokolenie Polaków pamięta okupację niemiecką z czasów poprzedniej wojny.Zgliszcza i spustoszenia,okrucieństwa i mordy,ruina gospodarcza kraju,- oto ówczesna gospodarka niemiecka.W r.1916 kiedy Niemcy zorientowali się,że wojna potrwa dłużej i że potrzeba im mięsa armatniego,poczynili starania by dojść do porozumienia z Polakami.Znaleźli się Polacy wierzący w zwycięstwo Niemiec i została utworzona tzw.Rada regencyjna. Niemcy działali nieszczerze i nie chcieli dać Polsce niepodległości. Naród Polski zdawał sobie z tego sprawę i wiedział,że tylko przez obalenie rządów kaisera i cara można dojść do niepodległości.Dziś Polska stała się cmentarzyskiem pod okupacją niemiecką.I teraz Niemcy chcieli by dojść do porozumienia z Polakami,ale tym razem niema wśród Polaków zwolenników współpracy z Niemcami.Naród Polski występuje tym razem na wspólnym froncie w sojuszu z socjalistyczną Rosją i demokratycznymi krajami świata. W Polsce istnieje tylko jeden obóz,obóz zwolenników nieubłaganej walki z Niemcami.Ci, którzy nie należą do tego obozu są zdrajcami sprawy narodowej. Osoby pokroju Kozłowskiego nie mają posłuchu w kraju.Przyjaciele Kozłowskiego, jak Matuszewski, Mackiewicz i inni,próbują złamać jedność tego frontu. Ale Naród Polski na drogę współpracy z Niemcami nie wstąpi i będzie walczył z Niemcami aż do zwycięstwa.

Nie czekajmy aż ktoś przyjdzie i dopomoże nam zorganizować walkę partyzancką. Postępujmy tak, jak nasi pierwsi partyzanci oraz partyzanci Jugosławii i Rosji. Należy zorganizować grupę wśród osób zaufanych,a następnie nawiązać kontakt z miejscowym Komitetem Patriotycznym.Licha początkowo broń,może być zastąpiona lepszą, zdobytą na okupantach.

Godz.19.55.- Dzień dzisiejszy jest 28 rocznicą rozpoczęcia poprzedniej wojny.Wojna ta była wyrazem odwiecznego imperializmu pruskiego;pod pretekstem obrony ojczyzny i cywilizacji,dążył Wilhelm do zagarnięcia północnej Francji z Belgią na zachodzie, oraz Królestwa Polskiego i Ukrainy na wschodzie.Obiecywał on swemu narodowi krótką wojnę,licząc na okrążenie armii francuskiej, a później na rzucenie wszystkich sił przeciwko Rosji. Plan ten zakończył się bankructwem i Niemcy zmuszone były prowadzić długą wojnę na dwóch frontach z potężną koalicją.Dużą rolę w klęsce Niemiec odegrały narody obszarów okupowanych - Polacy, Białorusini i Ukaińcy,którzy stworzyli na tyłach niemieckich drugi front w postaci walki dywersyjnej. Rewolucja rosyjska i ogłoszenie przez rząd rewolucyjny hasła " pokój bez aneksji i kontrybucji " przyczyniły się do uświadomienia narodu niemieckiego,iż został on oszukany przez koła rządzące i że sprawiedliwość nie jest po stronie Niemiec.Dokonana na skutek klęski Niemiec rewolucja w 1918 r. nie przyniosła większych zmian w ustroju tego kraju.Ustrój jego społeczno-gospodarczy poz sta w rękach bankierów i generałów, wyznawców imperializmu niemieckiego.Wysunęli oni Hitlera z jego faszystowskimi teoriami,które otumaniły naród niemiecki rasizmem i szowinizmem.Niemcy za cenę straszną

okupują duże obszary cudziej ziemi, lecz czeka ich klęska znacznie groźniejsz
ze względu na popełnione przez nich większe zbrodnie i bejstjalstwa. Zamiast
wojny błyskawicznej mają Niemcy już 4-ty rok wojny z koalicją 28 mułujących
wolność narodów. Rozpoczęcie wojny ze Zw. Radzieckim było punktem zwrotnym w
tej wojnie, bo armia czerwona zadaje poważne ciosy armii niemieckiej i rozpra
sza mit o niezwyciężalności oręża niemieckiego. Polska od 3-ch lat dźwiga
ciężar okupacji niemieckiej i opór Polski wciąż wzrasta. Los wojny jest prze-
sądzony, lecz dla osiągnięcia ostatecznego zwycięstwa konieczny jest wysiłek
wszystkich narodów ujarzmionych przez Niemców, jak i sojuszników zachod-
nich. Trzeba by wysiłek wszystkich narodów równał się wysiłkowi Zw. Radziec-
kiego, który ponosi znaczny ciężar wojny.

31.VII.godz.19.55.- Pogadanka o konieczności ukrywania zboża i nie-
oddawania go Niemcom. W r.1918 Czesi zbiorowym strejkiem nie dopuścili do wy-
wiezienia zboża do Austrii. Gdy w Polsce rozgorzeje walka masowa, Niemcy nie
potrafią wywieźć ani jednego cetnara polskiego zboża.

Podkarpacka Ukraina denerwuje premiera węgierskiego Kallaya. W Karpa-
tach operuje 10.000 partyzantów, którzy dają się we znaki węgierskim i nie-
mieckim wojskom.

Godz.21.05.- Los Polaków w armii niemieckiej jest straszny. Muszalski
Cypel i Mikuła, którzy zbiegli niedawno do czerwonej armii, opowiadają, że
Niemcy wysyłają Polaków na pewne stracenie. Nie można się tłumaczyć tym, że
Niemcy Polaków zabierają do armii. Wiemy, że w dywizjach 256, 238 i 48 przebywa
duża ilość Polaków. Mają oni tylko jedną decyzję przed sobą: z bronią
przejść na stronę czerwonej armii, albo z tyłu uderzyć na nieprzyjaciela.

2.VIII.godz.19.55.- Codziennie z Grudziądza, Bydgoszczy, Poznania i
Łodzi odchodzą pociągi z Polakami, którzy mają zastąpić Niemców bądź na fron
cie, bądź w fabrykach przy pracy. Niema większej hańby jak służba w armii
niemieckiej i dlatego każdy Polak powinien jaknajprędzej zbiec z oddziału.
W ucieczkach tych powinny pomagać komitety obywatelskie i nie dopuszczać
do tego, by Niemcy wcielali Polaków do szeregów.

Krakauer Zeitung żąda, by we wszystkich miastach Polacy zostali prze-
siedleni na przedmieścia, bo są tak samo niebezpieczni jak Żydzi.

KUJBYSZEW po polsku, 31.VII.godz.19.00.

Minął rok od dnia porozumienia polsko- sowieckiego. Należy je uważać
na punkt zwrotny w dziejach obu państw. Deklaracja z 4 grudnia 41r. stwierdza
że porozumienie nie ogranicza się tylko do wspólnego prowadzenia wojny, ale
jest także podstawą pokojowego i zgodnego ułożenia stosunków na przyszłość.
Otwiera to przed Narodem Polskim wielkie perspektywy. Od 1939 r. poraz pierw-
szy stwierdzono w sposób nie budzący jakichkolwiek zastrzeżeń, że Naród Pol-
ski skazany przez Niemców na zagładę, odzyska swoją niepodległość. To też
rzeczą jest zrozumiałą, że zawarcie porozumienia polsko- sowieckiego, wywołało
entuzjazm wśród Polaków w kraju i zagranicą. Przed swoim wyjazdem z Kujby-
szewa amb. R.P. prof. Kot powiedział, że tocząca się wojna jest tą samą wojną,
która wybuchła w 1939r. na ziemiach polskich i że te miliony Niemców, które
gryzą teraz ziemię rosyjską oznaczają dla Polski zbliżający się dzień wyz-
wolenia. Na to wyzwolenie czeka Naród Polski, czekają Żydzi, czekają ghetta pol
skie i żydowskie. Walka ze śmiertelnym wrogiem nie może osłabnąć ani na chwil
Za wolność płaci się drogo i Polacy powinni swoją walkę z Niemcami wzmagać.

2.VIII.godz.19.00.- Chłopi polscy nie powinni oddawać Niemcom ani
jednego ziarna z obecnych zbiorów. Niemcy usunęli z Polski 450.000 rodzin
polskich, a chłopi którzy pozostali na ziemiach włączonych, nie mają praw do
życia i muszą pracować dla Niemców.

NEW YORK po polsku, 31.VII.godz.18.45.

W dzisiejszej audycji wieczornej nadamy wyjątki z przemówienia p.
Heleny Sikorskiej do rodaczek w kraju.

RADIOSTACJA FRONTU po polsku, 2.VIII.godz.20.50.

W rejonie Mołodeczna partyzanci zniszczyli 120 ton benzyny oraz 140
ton smarów.

Ustępy z dziennika oficera niemieckiego, który skarży się na wrogą po
stawę Polaków oraz na duże straty na froncie wschodnim.

Leon Nowakowski i Eryk Majewski przeszli na stronę armii radziec-
kiej i opowiadają o okrucieństwach niemieckich w Polsce. Podkreślają oni, że
Niemcy nie ufają zmobilizowanym Polakom i ustalili nadzór specjalny nad ni-
mi w osobie niemieckich żołnierzy.

Oddział partyzancki pod dowództwem Kazimierza Sokolnickiego atakowa

warsztat naprawy czołgów w pobliżu jednego większego miasta polskiego i wykoleił pociąg pod Działdowem.

" RADIO CHRZEŚCIJAŃSKIE " po polsku, 2.VIII.godz.21.40.
Watykan interweniował u rządu niemieckiego w sprawie terroru w Polsce i żądał uwolnienia z obozów koncentracyjnych biskupów i księży. Interwencja ta jest dowodem troski Ojca św. o Polaków-katolików. Rząd niemiecki odrzucił tę interwencję. Biskup włocławski i płocki znajdują się w straszliwej sytuacji w obozie koncentracyjnym w Oświęcimiu. Życie ich tam jest zagrożone ze względu na złe traktowanie i złe wyżywienie./ Uwaga: Jak wiadomo biskup płocki Nowowiejski umarł przed kilku miesiącami, a biskup włocławski jest członkiem Rady Narodowej w Londynie/. Jest to dowodem, że Niemcom obce są nietylko uczucia chrześcijańskie, lecz poprostu ludzkie i że mogą się oni liczyć tylko z siłą, przed którą ulegają. Najlepszym sposobem uwolnienia naszych biskupów i księży jest udanie się w pochodzie po wspólnej modlitwie do władz niemieckich z żądaniem otwarcia naszych kościołów i zwolnienia duchowieństwa z obozów koncentracyjnych.

MOSKWA po polsku, 2.VIII.godz.20.15.
Wezwanie do Polaków, by stosowali strejki oraz sabotaże na wsi.

GENERAL ELECTRIC po polsku, 1.VIII.godz.21.30.
Mimo licznych interwencji nie udało się rządowi szwedzkiemu uzyskać od władz niemieckich wyjaśnienia przyczyn aresztowania w Polsce 7-miu obywateli szwedzkich.

BOSTON po polsku 1.VIII.godz.23.30.
International News Service poświęca artykuł Polsce, podkreślając okrucieństwa niemieckie dokonane tytułem represji za sabotaż lub partyzantkę. Artykuł mówi o niszczeniu kultury polskiej przez rabowanie muzeów i bibliotek oraz zakładów naukowych i o wysyłaniu inteligencji do obozów koncentracyjnych. To prześladowania nie złamały ducha Narodu Polskiego, który wykazuje bohaterstwo tak samo jak armia polska na obczyźnie a w szczególności lotnictwo polskie.

RADIO MEDROPOL po ukraińsku, 2.VIII.godz.18.00.
Gen.gub. Frank odwiedził Lwów i wygłosił przemówienie w uniwersytecie na temat odbudowy Galicji i zatarcia śladów haniebnych rządów bolszewickich. Podkreślił on szczególnie lojalność mieszkańców Galicji, którzy ochoczo stają do pracy nad odbudową.
Z Równego donoszą, że urodzaje w bież. roku zapowiadają się b.dobrze. Ogólna powierzchnia ziemi ornej, przeznaczonej dla oziminy została zasiana z 75 % a dla jarzyn w 100%.

BUKARESZT po ukraińsku, 31.VII.godz.17.40.
We Lwowie powstało kilka szkół rolniczo gospodarczych.
W krakowskim wydawnictwie "Ukraińska szkoła", ukazała się książka o nowoczesnym nauczaniu w ukraińskich szkołach. Wydawnictwo prowadzą wybitne ukraińskie siły naukowe.
W Równem powstało towarzystwo popierania owczarstwa na Ukrainie.

BRATYSŁAWA po ukraińsku, 1.VIII.godz.23.00.
W Pińsku wychodzi organ miejscowego komisariatu okręgowego w języku ukraińskim pt: Pińska Gazeta.

II.

Z najważniejszych spraw światowych.

BOSTON po polsku, 1.VIII.godz.23.30.
Omawiając sytuację na froncie wschodnim prasa amerykańska podkreśla, że Niemcom nie udało się zniszczyć armii sowieckiej, co jest celem każdej ofensywy i że w ten sposób Hitler nie uzyskał decydującego rozstrzygnięcia. Nawet zajęcie Kaukazu nie sparaliżuje Rosji i w ten sposób wojna przeciągnie się przez jedną jeszcze zimę, do czego zresztą dążą Rosjanie.
Mjr.Eliot uważa, że celem ofensywy niemieckiej jest zajęcie terenów naftowych w północnym Kaukazie. Nawet gdyby to zajęcie udało się, nie przyniesie to Hitlerowi pozytywnej korzyści, bo Rosjanie zniszczą rurociągi i kopalnie, a uruchomienie ich będzie wymagało dłuższego okresu czasu. Rosjanie

mają inne jeszcze ośrodki produkcji nafty w okręgu Ufy, której produkcja stale wzrasta. Rosja europejska nie zostanie odcięta od źródeł nafty w Baku przez zajęcie północnego Kaukazu, bo Rosjanie rozporządzają następującymi liniami komunikacyjnymi: arteria Wołgi, - Morze Kaspijskie, - Krasnowock-Taszkient-Orenburg, - Morze Kaspijskie- Magnitogorsk.

New World Telegraph jest zdania, że wrazie pogorszenia sytuacji na Kaukazie najlepszym miejscem dla utworzenia drugiego frontu byłby właśnie Kaukaz. Rosjanie dotychczas nie zgadzali się na przysłanie im posiłków w postaci oddziałów sojuszniczych, a prosili jedynie o dostarczenie sprzętu. Obecnie zgodzą się pewno na przysłanie armii ekspedycyjnej. Armia ta mogłaby być rozmieszczona w Gruzji, Armenii i Azarbejdżanie. W Persji i Egipcie znajdują się już lotnicy i technicy amerykańscy. Współpracują już oni z Rosjanami.

RZYM po rosyjsku, 2.VIII.godz.17.00.

Donoszą z Moskwy, że marsz. Timoszenko został usunięty, a jego miejsce zajął marsz. Szaposznikow.

GEN.EELECTRIC po polsku 2.VIII.godz.21.30.

Ze Sztokholmu donoszą, że poślednim dowodem skuteczności nalotów angielskich na Niemcy jest kryzys mieszkaniowy w Wiedniu, dokąd przybywają uciekinierzy z bombardowanych miast niemieckich.

III.

O g ó l n e.

WEICHSELSENDER po rosyjsku 2.VIII.godz.17.20.

Odczytanie poraz drugi odezwy do Kozaków Donu, Kubania, Tercku i Uralu z wezwaniem do zrzucenia rządów bandy żydowsko- komunistycznej i wzniecenia powstania przeciwko wojskom sowieckim.

RADIO METROPOL po ukraińsku 2.VIII.godz.18.00.

Prasa niemiecka podkreśla wielkie znaczenie Kubania w aprowizacji ZSRR. W kraju tym pomidory i kapusta dojrzewają już w styczniu, a cały Kubań to ogrody i sady. W Kraju tym znajdował się największy przemysł żywnościowo przetwórczy ZSRR. Poza produkcją mięsną i zbożową Kubań ma dobrze rozwinięty przemysł drzewny i metalowy. Dopiero teraz w oparciu o przemysł niemiecki otwierają się przed Kubaniem znakomite perspektywy eksportowe.

BUKARESZT po ukraińsku, 31.VII.godz.17.40.

W Kijowie powołano komisję do opracowania wzorowej pisowni ukraińskiej. Podręcznik tej pisowni, który ma się ukazać 1 sierpnia br. przygotowuje prof. Gruiski.

Życie religijne pod zaborem sowieckim na Ukrainie było gwałtownie prześladowane. Spowodowało to zjawisko niedokonania chrztu wśród znacznej ilości młodzieży ukraińskiej i ostatnio biskup Tichon rozpoczął chrzest dzieci.

Władze niemieckie usiwają zaniedbania bolszewików w zakresie sztucznego użyźniania ziemi. W tym celu wykorzystywane są złoża nawozów sztucznych pomiędzy Kurskiem a Woroneżem oraz Podkamieńcem Podolskim.

BRATYSŁAWA po ukraińsku, 1.VIII.godz.23.00.

Cmentarzysko, które pozostawili bolszewicy na Ukrainie, jest stopniowo zamieniane na normalne życie. Naprawiono i uruchomiono wiele warsztatów, akcja siewna dała doskonałe rezultaty. Przeżyliśmy już najcięższy okres, wróg został odpędzony jeszcze dalej od naszej ojczyzny, do której odbudowy musimy przystąpić. Najważniejszym zagadnieniem jest sprawa szkolnictwa.

MOSKWA po polsku, 1.VIII.godz.23.15.

Na początku 1918 r. nic nie wskazywało na możliwość klęski Niemiec. Czterokrotnie Niemcy rozpoczynali ofensywę i po początkowych sukcesach, zaprzestali krwawej awantury. I obecnie Hitler spieszy się bo wie, że czeka go powstanie ujarzmionych narodów oraz drugi front. Sukcesy swe okupuje straszliwymi stratami i doczeka klęski zadanej wspólnymi siłami sprzymierzonych.

BOSTON po polsku, 1.VIII.godz.23.30.

Straszliwy głód panuje w Grecji. Niemcy chcą wytępić naród. Pieniądze tam nie mają żadnej wartości bo nic nie można za nie kupić.